

izhaja vsaki torek in sobota. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Uredništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljati pisma.

Nefrankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne avažujejo pisma brez podpisa.

Dokopisi

dopisov se ne vračajo.

GORICA

stane na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrt leta 2-50.

Upravištvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“ ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od čveterostopne petit vrste po 14 vin., za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin. in se prodajajo v raznih goriških trafikah.

Goriški ognjenik.

Če je bila „Mizarska zadruga“ res aktivna, kakor trdi „Soča“, ni pretila „Trgovsko-obrtni zadrugi“ nikaka zguba. Vrhu tega je imela T. o. z. za svojo terjatev v znesku 415 tisoč kron „še posebno jamstvo višjega števila dobrih posestnikov, ki imajo čistega premoženja za milijon kron.“*)

To trdi Gabršček v svojem članku. Če je to res, je bila za „Trgovsko obrtno zadrugo“ vsaka zguba popolnoma izključena. In vendar je „Trgovsko-obrtna zadruga“ tožila „Mizarsko zadrugo“ za 220 tisoč kron ter zarubila vse njeno imetje. Gabrščeku in drugim članom načelstva T. o. z. se je tako mudilo, da so sklenili, izterjati ves dolg brez odlašanja in na najkrajši način. Ali ni tako postopanje slovenskega denarnega zavoda proti slovenski zadrugi kruto in nezaslišeno? „Trgovsko-obrtna zadruga“, ki je bila ustanovljena v svrhu podpiranja slovenskih obrtnikov in trgovcev, je zadržala vrat aktivni slovenski zadrugi!

Kako naj si razlagamo to počenjanje „Trgovsko-obrtno zadrugo“? Zakaj se je sklenila na občnem zboru „Mizarske zadruge“ likvidacija, čeravno je imela ta zadruga po zadnji revidirani bilanci 63 tisoč čistega premoženja? Ali so na tem zboru nemizarji preglasili mizarje? Nam se vsiljuje misel, da je ta brez potrebe provzročena likvidacija „Mizarske zadruge“ le sredstvo, s katerim hočejo v prvi vrsti nekateri nemizarji dobiti v pest to zadrugo. Ne „kremplji posvečenih in neposvečenih lumpov“ — kakor trdi Gabršček — marveč kaki drugi kremplji se brzkone stegujejo po „Mizarski zadrugi“.

* * *

Gabršček trdi dalje v svojem članku, da bi mi radi priklicali malce runa na „Trgovsko-obrtno zadrugo“.

To podtikanje je ravno tako nesramno, kakor je nesramna prejšnja Gabrščekova trditev, da hočemo „Mizarski zadrugi“ škodovati in jo tako po ceni dobiti v kremplje.

Run na slovenske denarne zavode in na zadrugo je klicala Gabrščekova „Soča“! Naj Gabršček le prečita, kar je pred leti ali sam pisal ali pa dopustil, da so drugi pisali o „Centrifugi“, o „Goriški zvezi“, o „Cerkljanski posojilnici“ in o drugih slovenskih zadrugah. To, to je klicalo run na slovenske zadrugo!

Skoz naše članke se vije kakor rdeča nit le svarilo pred preveč drznimi skoki na gospodarskem polju, svarilo pred burjastim Gabrščekom, ki je v diletantizmu razmetaval denar kakor pesek v nakup pasivnih hotelov, v zidanje in prezidanje poslopij, itd.

Naš svarilen glas se ni upošteval — in zgodilo se je, kar je že dr. Tuma v „Rd. Pr.“ povedal s temi-le besedami: Za časa svojega političnega delovanja sem ustanovil sam brez vsake opore in na lastne stroške Trgovsko-obrtno zadrugo, Mizarsko zadrugo, Narodni

sklad, Pevsko in glasbeno društvo in reorganiziral Gor. ljudsko posojilnico. V odst. v o teh zavodov sem konec l. 1902 prepustil g. A. Gabrščeku. On si je prisvojil Trgovsko-obrtno zadrugo in Narodni sklad in je jel absolutno gospodariti. Mizarsko zadrugo pa si je izvolil g. Rudolf Konjedic in Goriški ljudski posojilnici predseduje dr. Treo. Odstopil sem tudi od vodstva gospodarskih zavodov, ker se je na veliko škodo deželi odbil moj gospodarski načrt in se je izvedel Andrej Gabrščekov s silno potrato narodnega denarja brez cilja in brez haska.

In res je rezultat Gabrščekovega vodstva gospodarskih zavodov — potrata narodnega denarja.

Zato smo klicali in kličemo zopet: Proč z Gabrščekom od vodstva „Trgovsko-obrtno zadrugo“! Sicer pa bi Gabršček sam odložil načelstvo denarnega zavoda, pri katerem ima odprt kredit v znesku več tisoč kron — ako bi imel nekoliko več rahločutnosti.

* * *

Dokler sta dr. Tuma in A. Gabršček skupaj orala, je pripisovala Gabrščekova „Soča“ dr. Tumi „izredno finančno znanje“ in „reformatoričen duh“ ter priznavala Tumove zasluge na gospodarskem polju. Pisala je n. pr.: Dr. Tuma je izvršil velikansko reformatorično delo in reorganizoval Goriško ljudsko posojilnico tako da je ona najlepši zavod, na kateri smo lahko ponosni. O Tumovih zaslugah za „Trgovsko-obrtno zadrugo“ pa čitamo v „Soči“: Ta prekrasni zavod je delo dr. Tume. Reservni zalog raste tako krasno, da bo ta zavod že v 10 letih največja dobrotja za vse Slovence na deželi, še posebe pa v Gorici. Ta zavod nam sosedje zavidajo. Umevno je samo po sebi, da si je postavil dr. Tuma s tem zavodom največji spomenik. Ko bodo naši potomci uživali neizmerne dobrote iz Trgovsko-obrtno zadrugo, se bo hvaležno in spoštljivo imenovalo Tumovo ime.

Dokler je bila „Mizarska zadruga“ še pod Tumovim vodstvom, je pisala „Soča“ tudi o njej, da „imenitno napreduje“; še l. 1902 je Gabršček to zadrugo štel s ponosom med stvaritve naprednjakov.

Tako je sodila „Soča“ o Tumovem delovanju na gospodarskem polju pred leti. In zdaj pravi Gabršček v isti „Soči“, da „Mizarski zadrugi“ ni šlo dobro pod Tumovim vodstvom, da je Tuma zavozil tudi pri „Mizarski zadrugi“ kakor doslej še vedno, kar je pričel na gospodarskem polju.

Tu imamo zopet dokaz, da piše Gabršček o isti stvari danes tako, jutri ravno nasprotno: kakor mu kaže!

Zato pravzaprav Gabrščekove ekspektoracije niso vredne, da se z njimi bavimo in čas tratimo. Kedar se goriški ognjenik izbruha, ugasne sam od sebe!

Odgovor „Edinosti“ in dr. Gregorinu.

„Edinost“ je nagromadila v minolih dneh na naš oziroma dr. Gregorčiča naslov toliko in take polemične snovi, da smo prisiljeni odgovoriti. Najprej pa moramo konstatirati, da glavni provzročitelj odgovora v „Edinosti“ nismo mi.

ki smo jo večkrat pozivali, naj dokaže že enkrat svoja neresnična ali neresnično zavita poročila o nas, naši stranki, naši delegaciji itd., da povzročitelj novega odgovora „Gorici“ ni „Gorica“, ampak najnovejše volitve na Krasu. „Edinost“ torej ni umerila svojega odgovora po naših pozivih, ampak po svojih, ali prav za prav po svojega kandidata potrebah, ki niso nameravale drugega, pridobiti si nego zaupanje kraških volilcev, a njih nasprotnost proti naši stranki in našemu kandidatu. To ni bil torej odgovor „Gorici“, ampak volilni oklic na Krasovce. Kot tak se je na videz bavil s stvarnimi dokazi, od nas zahtevanimi, v resnici pa so mu na srcu ležali slavo-spevi na svojega kandidata, katere naj bi volilci sami izvajali iz novih obrekovanj in kletev na naš račun, kakor otroci moralo iz basni. Da pa k taki slepilni igri ne moremo molčati, je več kot opravičeno. Zatorej k stvari!

„Edinost“ se najprej izpodtika ob odprto pismo naših volilcev z dežele, naslovljeno na dr. Gregorina z vidnim namenom, da bi prikrija pravi vzrok, da se ni odzval dr. Gregorin temu pismu, ker je bilo še prezgodaj za volitev na Krasu in je bilo nam še dovolj časa, neresničnosti v Edinostinem odgovoru popraviti. „Edinost“ pa pravi, da pismo naših volilcev ni bilo nikako odprto pismo, ker je bilo podpisano le od anonimnih volilcev z dežele. Tako „Edinost“, ki je komaj osem dni prej objavila odprto pismo na dr. Šusterčiča brez vsakega podpisa. Izgovarjala se bo, da je to pismo spisalo nje uredništvo. Dobro! Denimo, da ima „Edinost“ v uredništvu le eno osebo, ki je slučajno dr. Šusterčiču znana; ali je morebiti on tako gotov, da mu je to pismo pisala ravno ta oseba? Ali ni mogoče, ali v časih navada, da tudi drugi sodrujnik dajajo svojim spisom uredništvu obliko? Ali je tako izključeno, da bi bil mogel ono odprto pismo spisati sam dr. Gregorin? „Edinost“ poreče: Na vse zadnje je znano ime odgovornega urednika. Dobro! Odgovornega urednika ima tudi „Gorica“, in ta zastopa vse, kar je pisano v „Gorici“, in nima osebne podpisa, torej tudi volilce z dežele. Kako je torej mogoče, da naša odprta pisma fingirajo javno mnenje, „Edinostina“ odprta pisma, ki nimajo nič boljše označene osebe pisceve, pa ne? Zato pa, draga „Edinost“, zdravi najprej sama sebe!

„Edinosti“ ne gre v glavo naša trditev, da obstrukcija v dež. zboru ni bila dr. Gregorčiča, ampak laška, kateri se je dr. Gregorčič le pridružil. Razumemo, da se to ne vjema z „Edinostinimi“ namerami, ali to še ni dokaz, da bi se nje strankarskim nameram morala pokoriti razsodnost naših čitateljev. Ti pač sodijo bivšo obstrukcijo po njenih dejstvih, ne pa po zavutih in neresničnih poročilih v „Edinosti“, ki jih je prikrojila za svojo „publiko“ kakor vse, kar piše o našem deželnem zboru. Naša delegacija bi se gotovo ne bila sama odločila za obstrukcijo, ker je bila za to prešibka, in ne bi je bila mogla vzdrževati, če bi jo bila laška večina opustila. To je menda dostopno vsaki zdravi pameti, le „Edinostini“ zlovolji ne. „Edinostina“ primera obstrukcije s tatvino šepa na obeh nogah, kakor navadno nje primere, katerih nekaj poznamo še iz pravde o volilni reformi našega in istrskega dež. zbora. Kdor

pridruži tatu, greši zoper božji in človeški zakon, kdor se pridruži (v goriškem dež. zboru) obstrukciji, ne greši zoper noben zakon. „Edinost“ naj torej svoje moralizovanje vtakne v žep, tembolj, ker je ona sama obstrukcijo že zagovarjala — če ne v goriški zbornici, pa v državnem zboru.

Vipavska železnica.

Pododbor za zgradbo vipavske železnice je predminoli mesec sklenil naslednjo spomenico:

Na shodu dne 20. svečana t. l. v Št. Vidu nad Vipavo se je izvolil lokalni odbor za zgradbo železnice Postojna-Vipava. Na tem shodu se je sklenila sledeča resolucija:

Vipavska železnica naj se združi z južno točko projektovane proge Postojna-Štanjel, ako mogoče pri Razdrtem.

Iz tozadavne debate se je dognalo, da odgovarja proga Vipava-Št. Vid-Razdrto-Postojna v prvi vrsti potrebam prebivalstva podnanske in vipavske doline, kakor tudi kraške planote. Le ako bi bila ta proga iz tehničnih in drugih razlogov nemogoča, naj se vipavska železnica podaljša od Ajdovščine dalje in zveže z nameravano transversalno železnico pri Štanjelu.

Že leta 1906, ko se je vršil na prošnjo konsorcija železnice Gorica-Ajdovščina lokalni ogled v svrhu podaljšanja te železnice do Št. Vida, izrekli so interesei soglasno željo, naj se ta železnica podaljša čez Št. Vid-Razdrto do Postojne. Iz razpisa c. kr. železniškega ministerstva z dne 13. novembra 1906, št. 28.595, ki ga je to ministerstvo izdalo na podlagi razprav vsled prošnje goriškega konsorcija, je pa razvidno, da c. in kr. vojno ministerstvo zahteva, da se ima graditi železnica Postojna-Štanjel z ozirom na sedanjo državno železnico Gorica-Trst, ker je ta proga za vojaške namene najbolj pripravna in tudi dosti ceneja.

Udeleženci shoda z dne 20. svečana t. l. so se z ozirom na navedena dejstva odločili za imenovano resolucijo s prepričanjem, da bode le ista železnica iztekla, za katero se zavzame c. in kr. vojno ministerstvo. Pa tudi v komercialnem oziru odgovarjajo navedene proge, ker se ta črta Postojna-Štanjel da zvezati pri Dolenjivasi s progo Divača-Pulj in od Štanjela naprej pa pri Tržiču ali Ronkah z železnico čez Červinjan v Furlanijo. Za te proge zavzema jo se tudi primorske občine Krasa, ker bi bile take zveze za iste velikanskega pomena. V tehničnem oziru bi bile ovire neznatne, kajti tako postojnski kolodvor kakor vas Razdrto ležita v isti višini (580 m) nad morjem, in se dajo padci in strmci železnice zlahka zravnanati. V drugem oziru bi bila pa tudi ta proga Postojna-Trst ali pa Gorica čez Štanjel za več kot 20 km krajša od južne železnice. Pri podaljšanju železnice z Razdrtega na Vipavsko bi se moralo pač ozirati na padec iste. To se je že povdarjalo pri komisijonelnem ogledu leta 1906, vendar pa to ne bi bile nepremagljive ovire. Za kako drugo zvezo Postojne z Vipavo n. pr. čez Podkraj-Col se ne moremo zavzeti, ker bi od iste vipavske doline ne imela nobe-

*) Ti posestniki so: Lorenzutti Anton, Ukmar Fran, Gomišček Stefan, Suligoj Fran, Srebrnič Josip, Konjedic Rudolf, Zajec Vekoslav, Konjedic Andrej, Konjedic Edmund, Konjedic Ubald, Boškin Anton, Jug Anton st., Boltar Fran, Luznik Andrej, Renner Leopold, Bašin Jakob, Jug Anton ml.

da ne odgovarjajo le v tehničnem, finančnem in komercialnem oziru, ampak v prvi vrsti ljudskim potrebam. Ta železnica bi bila pa tudi težko izpeljiva, ker bi šla do Podkrajca, ki leži 800 m nad morjem, vedno navzgor in bi bila tudi izdatno dražja, kakor proge, katere mi želimo; treba bi bilo, ako bi se ta železnica brez dragih predorov gradila od Podgrada navzdol, vsled velikega padca izpeljati serpentine. Na ta način bi bila ta železnica tudi dosti daljša, nego ona iz Postojne čez Razdrto na Vipavo. Notranjska ima izdatno kupčijo s lesom, ki se izvažata ne le v Trst, ampak tudi v Italijo. Znano je, da so tarife južne železnice jako visoki in da je le težko konkurirati nasproti severnim lesnim producentom, kateri imajo za svoje izdelke prikladnejše zveze z Italijo. Z ozirom na to bi bilo velikega pomena, ako bi se nameravala transverzalna železnica Aspang-Wechsel-Brežice, Novo mesto, Bloke mimo Cerknice združila z železnico Postojna-Štanjel.

Pri tem bi se lahko oziralo na Lož in Stari trg, ako bi se železnica, ki je sedaj projektovana čez Javornik na Il. Bistrico in Podgrad ob Javorniku nad cerkniškimi jezerom in čez Škocjan zvezala s Postojno. Take zveze bi tudi odgovarjale graščinam Schneeberg in Hasberg, kateri zakladati naše lesne trgovce s svojimi produkti. Tako podaljšana transverzalna železnica bi bila dosti krajša, kakor ona čez Bistrico, ki bi imela še večje strmce čez Stanovnik, kakor ona Postojna-Col.

Končno pripomnimo, da se je za te zveze izreklo več kakor 50 notranjskih občin, katere so tozadevne resolucije odposlale na c. kr. železniško ministerstvo in na c. in kr. vojno ministerstvo. Predlagamo tedaj in prosimo z ozirom na to, da je železnica Postojna-Štanjel že trasirana od c. in kr. vojnega ministerstva. Naj centralni odbor za zgradbo kranjskih železnic preskrbi trasiranje proge Ajdovščina-Vipava-Št. Vid-Razdrto, eventualno, če je potreba, tudi traso Razdrto-Postojna, oziroma Razdrto-Štanjel, kakor tudi trasiranje nadaljnje zveze te železnice s projektovano transverzalnno železnico mimo Cerknice.

Lokalni odbor za zgradbo železnice Postojna-Vipava.

V Vipavi, dne 20. marca 1910.

B. M. Perhavec.

Dopisi.

Iz Dornberga. Naš orožniški postajevodja je mož, katerega si bo treba enkrat malce od bližje ogledati. Mož se „čuti“ v svojem dostojanstvu posebno napram takozvanim „klerikalcem“. Kakor se vidi se bo treba oglasiti tam, kjer imajo višjo „šarzo“ kot nosi ta „žandarm“. Imamo mnogo gradiva na razpolago, ki bi bilo vredno je objaviti, da bi se izvedelo, kak je ta „žandarm“. Za danes ne rečemo drugega. Ako ne bo to nič pomagalo, uže vemo, kam se nam je obrniti. Svetovali bi „žandarmu“, da bi raje malo bolj pogledal pod Gradišče, kako ribe lovijo... Menda se razumemo. Za danes pika.

Iz Dornberga. — Naš strokovnjak posnema francoske framozone kali. Na praznik oznanenja Marije Device sta prišla on in nadkmet Križman v znano lib. gostilno „pri Edinosti“ in ukazala natararici, prinesiti vina. Ko prinese natararica, ki je odločna deklica našega mišljenja, naročeno vino, se gospod strokovnjak zažene vanjo rekoč: Proč z križem, proč s križem. Deklica ni vedela, kaj hoče prav za prav strokovnjak. Na enkrat pa se spomni, da ima na prsih pripet „Orlov“ znak s križem, nato mu odgovori: Če smete Vi gosp. M. nositi znak „Sokolov“, zakaj bi jaz ne smela nositi znak „Orlov“ s križem? Kaj tako Vam je križ nasproten? Sploh pa si tega od nobenega ne nustum neneva-

dati, da bi ne smela nositi križa na prsih.

Tudi gosp. Križmanu ni bilo menda po volji, da je bila deklica tako odločna in da ni hotela Orlovega znaka odstraniti. Zato sta ji pa modernista prepovedala, streči njenemu obmizju. Čudna kazen.

Čudno se nam pa zdi, zakaj sploh liberalce križ tako v oči bode in zakaj se ga tako bojijo, da kričijo proč s križem.

Pa ne da bi mogoče kdo mislil, da niso liberalci radi tega vseeno dobri kristjani, kaj še. Saj njih pobožnost so dovolj jasno pokazali na dan pogreba nekega mladeniča „Sokola“ sorodnika gosp. Mrevljeta iz Tabra, ki so ga spremljali pokriti pred krsto za križem do groba. Seveda je bilo to bolj nobel in moderno. Po starem je bila pri nas pa navada, mrliča spremljati gologlav za krsto in moliti rožni venec. To navado hočejo pa naši liberalci odpraviti, ker je to nekaj starokopitnega. Po pogrebu so se pa svrvali v krčmo, kjer so, čeravno je bil petek, jedli gojaš. V enem dnevu toliko zaničevanja cerkvenih predpisov!

Košane na Notranjskem. — Pred par meseci dobili smo novo poštno ekspeditarico, g.čno Adele Reja, vestno in natančno uradnico, ki je jako priljubljena pri občinstvu. Vsled velikega poštnege prometa je c. kr. poštno ravnateljstvo povišalo našo pošto v III. razred. S poštiljonom, Ivanom Stradlot smo tudi zadovoljni. Sedaj misli službo pustiti zaradi premale plače. Ima borih 1000 K na leto za se, za konja in za voz. Res premalo.

Pevsko in tamburaško društvo v Košani vrlo lepo napreduje. Da se razume, je društvo naše, katoliško.

G. predsednik in pevovodja Janko Grad, nadučitelj, vrlo navdušen mož, je hvale vreden, da tako pevsko kot tamburaško društvo napreduje. Istopilo je par nazadnjakov iz društva, ker ni hotela večina udov trobiti v njih liberalni rog. Tekoče leto je društvo priredilo že 2 koncerta I.vega v Košani in II. v Novisušici na belo nedeljo v prostorih Ivana Domicelj-a; slabo vreme je bilo a udeležencev je bilo vseeno čez 300. Pri vsaki točki se je aplavdiralo in priznalo natančno izvršitev vseh komadov. Takšnih in še lepših koncertov v tekočem letu se bode še priredilo, ker se vidi, da se ljudstvo zanima za zabavo, zakaj pa tudi ne v poštenem imenu. Luka Marangonov in kompanija bela so prišli h koncertu izzivat; zahvalit se morajo mirnim in dostojnim udom, da jim niso pokazali vrat.

V Novisušici se napreduje prav marljivo, duševno in telesno pod vodstvom gospodov Josipa Penko in Ivana Domicelj, cerkvenih ključarjev; sporazumno z Vaščani naročil se je lep kamenit križ za 160 K, postavilo se ga bode pri uhodu v vas, kar bode dokazovalo vnetost za čast božjo. Bog poplačaj vsem darovalcem. Posnemajte to še druge varo.

Posestnika Penkov in Majdičev oddajeta mleko v Reko po 20 vin. liter, dočim plačujejo mleko v mlekarni še vedno po 12 vin. liter. To je res lep napredek. Košanski opazovalec.

Politični pregled.

Državni zbor.

V četrtek ob 3. uri popoldne se je sešla poslanska zbornica prvokrat po Velikinoči. Koj začetkom seje so nekateri poslanci protestirali proti odredbi zborničnega predsednika, ki je svojevoljno kot prvo točko dnevnega reda postavil zakonski načrt tičoč se 182 milijonov kronskega državnega posojila mesto onega tičočega se službene pragmatike državnih uslužbenecv, kakor je to določila poslanska zbornica pred velikonočnimi prazniki. Posl. Seitz je stavil predlog, naj pride torej državno posojilo na drugo mesto dnevnega reda ter da naj se o tem njegovem predlo-

po imenu glasuje. V poimenskem glasovanju je bil Seitz-ov predlog odklonjen z 259 proti 219 glasovom.

Nato se je pričelo s prvim čitanjem omenjenega zakonskega načrta. Prvi je govoril socialni demokrat dr. Ellenbogen, ki je najodločnejše kritiziral postopanje vlade. Finančni minister Bilinski je v daljšem govoru zagovarjal zakonsko predlogo kot neobhodno potrebno in nujno ter prosil konečno naj se ista prej ko prej reši. Potrebno je državno posojilo, rekel je finančni minister, zaradi tega, ker so preostanki državnih blagajnic prepričli, kakor da bi se zamoglo vspešno in redno priti v okom vsem opravičenim zahtevam državne uprave. Nujno pa je, da se ta zakonski načrt prej ko prej reši zaradi tega, ker so se razmere na denarnem trgu poslabšale. Zadnji čas je namreč padla renta za 75 vin. Obrestna mera pa je poskočila od 3 na 3¼%. Zato je pa skrajni čas, da zbornica posojilo dovoli, da bode mogoče isto najeti pod pogoji, katere bo mogoče sprejeti. Med svojim govorom je finančni minister med drugim tudi rekel, da se ni dalo knezoškofu Jegliču iz gotovine v blagajnah niti vinarja. Ako je dobil posojilo, se je zamoglo zgoditi to le iz premoženja verskega zaklada, v kar ima vlada pravico in kar se je že v marsikaterih slučajih prakticalo. Davka ni minister odpustil škofu Jegliču nikakega.

Nato je bila razprava prekinjena, nakar je posl. Vuković utemeljeval svoj nujni predlog glede zgradbe dalmatinskih železnic.

Med vlogami se nahaja interpelacija posl. Dubiliča v zadevi odloka, ki ga je izdal naučni minister na deželne centralne vlade na Kranjskem, Primorskem in v Dalmaciji v zadevi Halleyvega kometa. Interpelanti izvajajo, da ne obstoji med prebivalstvom omenjenih dežel nikak strah glede omenjenega kometa. Vest da razprodaja ljudstvo svoja premoženja za vsako ceno, je popolnoma kriva. Interpelanti vprašujejo naučnega ministra grofa Stürgkha, če je res izdal tako naredbo in v pritrjevalnem slučaju, kako more opravičiti ljudstvo žaleča prisojanjanja, ki so zapopadna v omenjenem odloku.

Med vlogami se je nahajala tudi interpelacija posl. Pittacco v zadevi ponesrečenja vlaka pri Miljah.

Včeraj je poslanska zbornica končala prvo čitanje vladne predloge o državnem posojilu ter pričela s prvim čitanjem službene pragmatike. Prihodnja seja v torek.

Seja „Slovenskega kluba“.

„Slovenski klub“ je imel v četrtek pod predsedstvom dr. Šusteršiča sejo. Klub je soglasno odobril načelniško poročilo o političnem položaju, nakar je obravnaval dogodke v jugoslovanski delegaciji. Soglasno se je klub izrekel, da narodni interesi zahtevajo skupni nastop vseh jugoslovanskih zastopnikov v parlamentu. Klub je poblastil načelnika, naj stopi v zvezo z „Zvezo južnih Slavov“ s konkretnimi predlogi o času primerni reorganizaciji „Narodne zveze“ in naj o tem poda poročilo.

Darovi.

Za „Šolski dom“

so plačali: predsedništvu št. ž. na račun ustanovnine (za „Novi Dom“) 100 K; Avguštin Žigon, trgovec v Šibeniku 5 K; A. A. Mlekuš, župan v Bovcu 50 K; dr. A. Gregorič v Gorici 20 K.

Srčna hvala!

Našemu upravništvu je došlo: H. Črnigoj vikar v Lokavcu 10 K; omizje v Oseku 10 K.

Domače in razne vesti.

Odlikovanje. — Naš rojak preč. g. Anton Pipan, kurat c. in kr. mor-

dni odlikovan z zlatim križem s krono za zasluge. Čestitamo!

Redni občni zbor „Centralne posojilnice“. V četrtek predpoludne se je vršil v društvenih prostorih redni občni zbor „Centralne posojilnice“. Udeležba je bila dobra. Zastopanih je bilo nad 1000 glasov. Predsednik prof. Berbuč je najprej konstatiral sklepčnost zbora in je potem v širših potezah orisal delovanje zavoda v minolem letu, ki kaže v vsakem pogledu lep napredek.

Član nadzorstva c. kr. računski ravnatelj Pirjevec je pa prečital poročilo o denarnem prometu, iz katerega posnamemo to-le: Koncem leta 1909 je štela posojilnica 83 članov z 260 glavnimi deleži in 1593 članov s 1593 opravnimi deleži. Denarni promet je znašal v letu 1909 9.232.405 02 K. Stanje hranilnih vlog koncem leta 1909 je znašalo 2.298.040 53 K. Posojila: V letu 1909 se je izplačalo posojil: a) na osebni kredit in zastave 140.306 67 K, b) na vknjižbo 322.783 11 K, c) na mesečno odplačevanje 5.900 40 K, skupaj 468.990 18 K. Stanje posojil koncem leta 1909 znaša 2.241.584 25 K. Rezervni zaklad koncem leta 1909 je znašal 35.928 25 K. Čisti dobiček za leto 1909 znaša 13.773 10 K, ki se po sklepu občnega zbora tako-le razdeli: 10% pripis rezervnemu zakladu 1.377 31 K, 5% dividenda deležem 2.257 54 K, od ostanka prva polovica rezervnemu zakladu 5.069 13 K in druga polovica razpoložnemu zakladu 5.069 12 K. Z ozirom na ogromni denarni promet, katerega je imela „Centralna posojilnica“ v minolem letu, zdi se čisti dobiček nekako majhen. Če se pomisli, da „Centralni posojilnici“ ni namen, da dela pri svojem poslovanju velikih dobičkov, marveč da preskrbi našemu ljudstvu, ki išče pri nji pomoči v denarnih potrebah, denar po kolikor mogoče najnižji ceni in pod najugodnejšimi pogoji, potem je to popolnoma umevno. Zato pa poskrbuje „Centralna posojilnica“ denar na vknjižbo le po 5¼%, dočim izposojujejo vsi drugi zavodi najmanj po 5½%, ako ne dražje. Ko je c. kr. računski ravnatelj Pirjevec poročal še o delovanju nadzorstva v minolem letu, ki je bilo jako intenzivno, je v imenu načelstva dr. Pavletič prečital načrt pogodbe, vsled katere prevzame gospod Teodor Hribar trgovino „Centralne posojilnice“, katero je on, namreč g. Teodor Hribar dosedaj vodil pod imenom „Krojaška zadruga“. Občni zbor je ta načrt brez vsakega ugovora odobril. Nato se je izvršila volitev nadzorstva. Izvoljeni so bili z vsklikom vsi prejšnji člani. Potem ko je predsednik omenil nekih prošenj za podporo, ki so se pa odstopile načelstvu, ker ima vsled pravil le ono pravico razpolagati z razpoložnim zakladom, bil je občni zbor zaključen.

Obletnica smrti prelata dr. Josipa Gabrijevčiča se bo obhajala v cerkvi tukajšnje bogoslovnice s peto mašo v torek ob 8. uri.

Shod „Slov. katol. delavskega društva“ je bil v nedeljo dne 10. t. m. v gostilni „Central“ ob obilni udeležbi. Po pozdravu gosp. predsednika Gorjupa, govoril je najprej poslanec Fon o načrtu postave glede zavarovanja za bolezen, starost in onemoglost. Povedal je, da zavlačuje vlada rešitev tega vprašanja, ker se boji stroškov. Delavci so bili g. poslancu za dana govorila zelo hvaležni, kar so na koncu govora pokazali z živahnim ploskanjem. Za njim je govoril g. poslovodja Premrou o konsumnem društvu za slovensko delavsko ljudstvo, ki bi bilo v Gorici zelo potrebno. Preč. g. dr. Pavlica razloži navzočim pravila „Jugoslovanske strokovne zveze“ v Ljubljani in predlaga resolucijo: Občni zbor „Slovenskega delavskega društva“ pozdravlja z veseljem ustanovitev „Jugoslovanske strokovne zveze“ in nalaga odboru, naj stopi v dogovor z načelstvom

gojev, pod katerimi bi se tudi „Slov. katol. delavsko društvo“ v Gorici uvrstilo mej člane. Isto je povdarjal tudi g. Ludovik Spacapan, strojevodja „Narodne Tiskarne“, ki je priporočal, naj se to čimprej stori, da dobi jugoslovansko delavstvo močno organizacijo. G. Anton Grbec je govoril o društvu „Svoj Dom“, ki gradi Slovincem v Gorici domove. Sprejeli so se še te-le resolucije:

1. Zbor pozivlja državne poslance, naj storijo potrebne korake, da se pospeši rešitev vprašanja glede zavarovanja za bolezen, nezgodo, starost in onemoglost.

2. Zbor pozivlja poslance, naj storijo vse potrebno pri visoki vladi, da se rešitev prošelj za domovinsko pravico v Gorici ne bo več zavlačevala.

3. Zbor pozivlja poslance, naj se krepko potegnejo pri ministerstvu, da se v popisovalnih polah za ljudsko štetje rubrika: Občevalni jezik premeni v rubriko: Materni jezik.

Vse resolucije so bile z odobravanjem sprejete. Tako je storjen korak naprej! „Slovensko kat. delavsko društvo“, ki je najstarejša krščansko-soc. organizacija na Goriškem, hoče tudi v bodoče čvrsto napredovati. Naprej, naprej!

Kolesarsko društvo „Solkan“ v Solkanu, bode imelo svoj 1. redni občni zbor v nedeljo dne 24. t. m. ob 3. uri popoldne v društvenem shajališču (gostilna Anton Mozetič). Dnevni red po pravilih. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Trgovsko in obrtno društvo v Gorici vabi svoje člane na letošnji redni občni zbor, ki se bo vršil na podlagi § 6 društv. pravil v nedeljo dne 24. tek. m. v dvorani pri „zlat. Jelenu“ v Gorici ob 10. uri predpoldne z naslednjim dnevnim redom: 1. poročilo tačasnega odbora o društvenem stanju po pravilnem redu; 2. volitev novega odbora; 3. slučajnosti. Želeti je, da se to koristno toda omalevavaževano društvo še bolj oživi, zanimanje zanj med trgovci in obrtniki razširi, zato naj bi prišli na to zborovanje vsi društveniki in tudi tisti, ki bi želeli postati, bodisi z mesta ali z dežele.

Pristno narodnjaštvo so vzeli v zakup veliki narodnjaki, ki se zbirajo okoli advokata Gregorina pri „Edinosti“. „Slovenec“ poroča, da izdaja upravništvo „Edinosti“ Slovincem, ki v njih inserirajo, **potrdila o plačilu v laščini!** Če je to res — in mi nimamo nobenega vzroka o tem dvomiti, saj nismo čitali proti temu tudi nobenega popravka — potem je to zopet en dokaz, da postaja asimilacija tržaškega liberalstva z goriškim liberalstvom vedno popolnejša. Uslužbenci dr. Gregorina posnemajo torej že precej spretno „narodno“ manipulacijo „Soče“ in nje lastnika, in potem razumemo, da prav težko pričakujejo — kakor pišejo v „Edinosti“ z dne 12. t. m. — „da enkrat pač zatone zvezda Gregorčičev v naši deželi“. No, mi pa menimo, da nam dobri genij goriškega slovenstva ohrani zvezdo Gregorčičeve politike, ki vidno tudi po Krasu prodira in tudi od tu tržaške usiljivce izpodrine.

Dr. Gregorin pomagajte! — Gabrščekova liberalna denarna trdnjava živi zdaj grenke ure skrbi. Denarja ni in ne pride od nikjer! Dr. Gregorin prihaja nekaj let goriškemu liberalizmu na pomoč, naj se usmili še liberalne denarne stiske, ker že ni hotel odškodovati Kraševcev za objestno provzročeno volitev! Sila je velika, a slava bo še večja: Dr. Gregorin dvojni goriški rešitelj, liberalne politike in liberalnega denarja!!! Volivci z dežele.

Mizarska zadruga v konkurzu. To, kar smo že leta slutili, se je zgodilo: Mizarska zadruga je šla v konkurz. Likvidacijski odbor je sestavil bilanco, ki izkazuje okroglo 76.000 K izgube, tako da so vsi vplačani deleži izgubljeni. Nadaljne korake bo sedaj napravila sodnija. Obžalujemo ljudi, ki so postali žrtev nespretnega liberalnega

strokovnjaka z Dunaja cvetela, ako bi ji stali na čelu spretni, strokovno izobraženi voditelji. Čudno luč dobe sedaj „Sočine“ svoječasne izjave, da je našla revizija, katero je odredil, kakor trdi sam Gabršček za Trgovsko-obrtno zadružno, pri M. z. vse v redu. To naj služi v največji dokaz, koliko smejo naši ljudje verovati pisariji „Soče“. Naj se pa ta bavi s tem ali onim predmetom.

„Edinost“ laže, da se kadi. — „Edinost“ od srede piše, da se ni za dr. Gregorina na Krasu agitiralo ter da dr. Gregorin ni kandidat liberalne stranke. To je vrhunec nesramnosti. Ali ni „Soča“ proglasila dr. Gregorina za liberalnega kandidata? Ali ni načelnik liberalne stranke na Goriškem priredil tik pred volitvijo na Krasu tri volilne shode? Jednega v Dutovljah, drugega v Zgoniku in tretjega v Gorjanskem, kamor je poslal svojega političnega uslužbenca dr. Puca. „Edinost“ trdi dalje, da dr. Gregorin ni ganil niti z mazincem. Mi pa pravimo, dr. Gregorin ni ganil le z mazincema, marveč tudi s kazalcem in sploh s celo roko. Kaj pomenjati znani odprti pismi na dr. Gregorčiča in na Babiča prav zadnji hip pred volitvijo?! Pa ne samo to. Dr. Gregorin je ganil tudi z jezikom; ali ni bil dr. Gregorin svoj čas na nekem shodu v Dutovljah, kjer je „nerazsodnim ljudem“ na ne prav lep način razlagal svojo fabulo o harlekinu in fakanapi?! Komu hoče dati „Edinost“ razumeti, da ni takrat Gregorin agitiral za-se. „Edinost“ pravi, da je naša stranka napela vse moči, da bi zmagala s svojim kandidatom?! Koliko volilnih shodov je napravila naša stranka na Krasu?! Razun jednega zaupnega shoda v Komnu, na katerem so se kraški zaupniki izrekli za g. Babiča, nobenega drugega. In še na tem shodu ni bilo farbanja in udrihanja ter sčuvanja proti nasprotnikom. To je res in vse drugo, kar piše „Edinost“ je nesramna laž. Nesramnejšega lista, kakor je „Edinost“, res ni med Slovenci. Toliko za danes!

Gregorinovo odprto pismo na Josipa Babiča. — V tem pismu pravi dr. Gregorin, da je njegov poročevalec pripravljen **priseči**, da je izjavil Babič pred pričami, da ima vedno revolver pri sebi in da **zstrelil Gregorina**, kjerkoli ga sreča.

To „krlato“ vest o svojem protikandidatu Babiču je kandidat za deželno-zborsko volitev na Krasu, dr. Gregorin, v „Edinosti“ objavil v času, ko se niso mogli vsi volilci več prepričati, ali je vest resnična ali ne. Dr. Gregorin je namreč objavil svoje pismo 9. t. m., torej **zadnji** dan pred dopolnilno volitvijo, odprto pismo pa, v katerem je Gregorinov protikandidat Babič zanikal resničnost trditve Gregorinovega „poročevalca“, je objavila „Edinost“ šele **na dan volitve** 10. t. m. Izključeno je torej, da bi bili izvedeli o Babičevem pojasnilu vsi kraški volilci že pred volitvijo.

Ta „krlata“ vest je tem bolj vplivala v **določenem** zmyslu na volilce, ker jo je objavil ugleden **advokat** s pristavkom, da je njegov poročevalec pripravljen **potrditi s prisego** da je Babič res tako grozil.

Da je bilo Gregorinovo odprto pismo volilni manevar, dokazuje dejstvo, da je tudi „Soča“ širila o kandidatu Babiču isto neresnično vest. Gabršček je agitiral po Krasu za Gregorina in proti Babiču, njegova „Soča“ pa je **zadnji** dan pred deželnozbornsko volitvijo pisala: „V današnji „Edinosti“ čitamo odprto pismo dr. Gregorina na klerikalnega kandidata Josipa Babiča v Rodiku. Sporočili so dr. Gregorinu, da je Babič izjavil, da ga je dr. Gregorin uničil, da nosi vedno revolver s seboj ter da ustrelil dr. Gregorina, kjer ga sreča. Dr. Gregorin izjavlja, da Babiča ne pozna, ter ga poziva, da tekom 3 dnij to stvar pojasni, ker sicer bo moral nastopiti proti njemu kazenskim potom. **Poročilo** o Babičevi izjavi **smo dobili tudi mi** iz Rodika.

„Lepé reči! Prav, da se stopi klerikalcem pošteno na prste! Kar uganjajo klerikalci zlasti ob volitvah, presega že vse meje.“ Tako je obrekovala tudi „Soča“ našega kandidata Babiča! Ni torej čudo, če si je mislil

kandidata, ki hoče ustreliti Gregorina in pride zarad nevarne grožnje itako v ječo. —

Zato se pridružujemo tudi mi zahtevi „Soče“, da se stopi pravim krivcem pošteno na prste, in pozivamo pristojno oblast, da vrši svojo dolžnost; dr. Gregorina pa prosimo, da imenuje ime svojega poročevalca, da se tudi mi prepričamo, ali ta poročevalec ekzistira ali ne!

V „Edinosti“ vre. — Kdor jemlje v roke tržaško „Edinost“ od včeraj teden sem, se ne more načuditi očitni izpremembi tega po zaslugi liberalca dr. Gregorina postalega glasila tržaških liberalcev. Stara stokava in jokava „Edinost“, katere v zmernosti prisiljeni slog predsedala celo ljubiteljem limonade, je postala naenkrat neisprosno bojevita kakor kak gorenjski fant, ki viha rokave in poprašuje: ali izzivaš? Že nekaj let sem, kar se je vpregla v voz goriške liberalne politike, smo ji držali ogledalo pred obraz in kazali nje novo zgrešeno goriško politiko, oprto le na neresnice in obrekovanja ter jo pozivali po dokazih. Ali zastoj! Molčala je ali pa se izgovarjala, da ima drugega nujnejšega dela. Včeraj teden pa je bruhnila iz nje in zagrizla se je v največjo polemično strast. Mi smo to imenovali volilni manevar in ga tudi dokazali. Ona ni tega pričakovala in zdaj se trudi in poskuša, kako bi javnost uverila, da ni bil volilni manevar in prišla je do izpoznanja, da ji ne preostaja drugega, kakor bojevitost še dalje uprizarjati, češ, če nadaljujem tudi po volitvi, bo občinstvo sodilo: to ni bil volilni manevar, ker bi bil po volitvi prenehal. In „Edinost“ išče po snovi za nadaljevanje. Zato se je izneverila svoji stari molččnosti in vzklika v včerajšnji številki: „Gorica“ še ni odgovorila!..“

Bravo „Edinost“! To nam dopade, to smo hoteli imeti. Začetek odgovora ji prinašamo še danes. Ako je bila manj zavratna in nam dala odgovor, ko smo ga **mi** zahtevali in **ne volitve** bi bila že zvedela, po čemur zdaj vpraša, ali v resnici ne želi. Takrat bi se bili omejili na gola dejstva in na podlagi teh zavnili nje obrekovanja in neresnice; zdaj imamo čas, ker volitve so končane že en teden, kakor bodo za en teden, in zato damo svojemu odgovoru drugo obliko. Če pa bi „Gorica“ izhajala vsaki dan, bi gospodje pri „Edinosti“ bili prečitali že velik del našega odgovora. Zato potrpljenje!

Da pa dobi „Edinost“ vendar nekoliko več snovi za nadaljevanje **polovlitvenega manevra**, jo pozivljamo naj nemudoma dokaže resničnost besed katere je objavila v sredo pred volitvijo. Glase se: „Doznali smo, da bi utegnili priti mi Slovenci letos do večine v deželnem zboru (goriškem), ako bi se ne bile godile pri volitvah v trgovsko zbornico toli nečuvne sleparije, ki jih imajo tudi naši poslanci „krščanske“ stranke precejšnji del na svoji vesti“..

Takih osnov imamo še mnogo na razpolago in jih hočemo „Edinosti“ prav pridno polagati.

Bovški župan g. A. A. Mlekuš oproščen. — Svoj čas smo priobčili v „Gorici“ dopis iz Bovca, v katerem je bilo med drugim rečeno, da je bil tamonjši župan g. A. A. Mlekuš radi razžaljenja časti na škodo dr. Ernesta Fürth-a, občinskega zdravnika v Bovcu, od c. kr. okrajne sodnije v Krminu obsojen na 8 dni zopora. Proti tej obsodbi je vložil g. Mlekuš priziv. Dotična prizivna obravnava se je vršila dne 9. aprila pri c. kr. okrožni sodnji v Gorici in tu je bil g. A. A. Mlekuš popolnoma oproščen.

Gozd na prodaj. — Gozd na Starigori, ki je last deželne gluhozemice in ki meri približno tri njive zemlje, je na prodaj. Kdor želi kupiti to zemljišče, naj predloži ponudbo deželnemu odboru tekom tega meseca. Najmanjša ponudba znaša 1200 kron.

Proti novemu vinskemu davku. —

na Dunaju sklenili, da bodo glasovali proti novemu vinskemu davku. Obenem so naročili svojim zastopnikom v dotičnem državnozbornem odseku, da oddajo o tem jednake izjave. S tem je zakonski načrt glede novega vinskega davka gotovo pokopan.

Vlomilci v cerkvi v Senožečah.

— Svoj čas smo sporočili o vlom in tatvini v cerkvi v Senožečah, ki se je godila v noči med 6. in 7. t. m. V četrtek so neznani ljudje vrgli v Trstu v razprodajo lista „Il Piccolo“ na kolodvorskem trgu (Piazza della stazione) zavojček, v katerem se je nahajalo nekaj ukradenega blaga, pa že popolnoma potolčeno in pokvarjeno. Ta zavojček se je predal sodnji. O zločincih se govori, da je eden bil v ženski obleki. Tako n. pr. pripoveduje lampist na divaškem kolodvoru, da je videl dotično noč okolu polnoči tri osebe, dva moška in eno žensko (ta poslednja se mu je zdela sumljiva, ker je imela brke), v čakalnici postaje. Pri njem so se tudi informirali o odhodu vlakov. Potem pa so zapustili kolodvor; kam so šli, tega lampist zaradi teme ni mogel razločiti.

Splav vojne ladije „Zrinji“. — V torek so izpustili v Trstu v morje novo vojno ladijo, imenom „Zrinji“. Mnogo tujcev je prišlo v Trst, da prisostvujejo tej slavnosti

Ob 10. uri in en četrt sta se pripeljala nadvojvoda Fran Ferdinand in soproga Sofija Hohenberg na jahti „Lacroma“ iz Pulja. Ob 10. in pol uri pa se je pripeljala kumica nove ladije nadvojvodinja Marija Valerija in njen soprog Fran Salvator. Visoki členi cesarske rodbine so se podali v dvorni paviljon, kjer so že čakali drugi visoki dostojanstveniki med drugimi namestnik Hohenlohe, vojni minister Schönaich, mornariški poveljnik grof Montecuccoli, domobranski minister Georgi, voditelj poljedelskega ministerstva dr. Pop, kneznadškofo goriški dr. Sedej, predsednik Lloyda dr. Derschatta, predsednik višega deželnega sodišča Jakopig in mnogo drugih.

Po blagoslovu vojne ladije po mornariškem superioru mons. Uredniček-u je kumica ladije nadvojvodinja Marija Valerija krstila ladijo z besedami: „Na najvišje povelje te krstim „Zrinji“. Potem je dala povelje za splav z besedami: „Zdrkni v morje, naj te božji blagoslov spremlja povesodi!“ Nato se je ladija med občno napetostjo s spremljevanjem godbe, ki je svirala cesarsko himno, z grmenjem topov in s hura-klici pomikala v njej določeni element — v morje. Ob 11:05 uri je bila slavnost končana.

Zvečer se je v namestništveni palači vršil velik ples h kateremu je bilo rasposlanih 700 vabil. Vojne ladije v luki so bile ta večer slavnostno razsvetljene.

Binkoštna veselica v svetovnoznanem Postojnski jami. — Na Binkoštni pondeljek dné 16. majnika t. l. se vrši

PREVIDNOST

skrbne
gospodinje

temelji na tem, da pri nakupu Kathreiner Kneippove sladne kave ne zahteva samo sladne kave ampak vsakokrat izrečno naglašja, da hoče Kathreiner in vzame le take izvorne zavitke, na katerih se nahaja slika župnika Kneippa kot varstvena znamka in ime Kathreiner. Le ti znaki jamčijo za pristnost Kathreinerja.

v tem edinem čarobnem svetu običajna jamska veselica; več godb in pevskih zborov bode koncertiralo v velikanskih podzemskih prostorih. Iz Trsta, Kormina, Ljubljane, Reke in Pulja bodo vozili v Postojno posebni vlaki po znatno znižanih cenah. Vsa jama bode slavnostno električno razsvetljena in vstopnina v jamo se je znižala za ta dan na 2 K.

Bivši predsednik Zjedinenih držav Roosevelt se je pripeljal včeraj na Dunaj. V četrtek zvečer je večerjal v restavraciji južne železnice v Nabrežini.

V konkurz je prišel trg. in posestnik L. Stua v Korminu. Pasiv je 550.000 K, aktiva znašajo 400.000 K. S tem je prišlo ob svoje imetje prav mnogo ubožnejših ljudi, ki so Stui svoje prihranke zapuili.

Povišanje delniške glavnice Jadranske banke v Trstu. Opozarjamo na današnje vabilo Jadranske banke v Trstu v zadevi emisije četrtega milijona delniške glavnice, kakor tudi na ugodno obrestovanje kapitala naloženega v teh delnicah. Natančni pogoji nove emisije navedeni so v današnjem inseratu našega lista.

Listnica uredništva. — G. Gabrijel Bevk iz Cerkna nam je poslal daljši dopis, v katerem pravi, da on ni spisal dopisa, poslanega iz Cerkna v listu „Novi čas“, s katerem se je bavil dopis iz Cerkna priobčen dne 9. t. m. v 28. številu „Gorice“. Toliko dotičnemu dopisniku na znanje.

Drobnice.

Obraznava proti Hofrichterju. — Obraznava proti nadporočniku Hofrich-

terju se prične dne 28. aprila. Za člane vojnega sodišča bodo izbrani častniki pešpolka št. 4 (Deutschmeister.)

Hofrichter je hotel pobegniti. — Z Dunaja poročajo o poskušnem begu nadporočnika Hofrichterja. Izkopal je baje za svojo posteljo luknjo v zid. Prišli so pa temu na sled, ko se je odkrutilo nekaj zunanjega zidu.

Dinamitna eksplozija v Kobe. — V Kobskem zalivu je eksplodiralo na neki ladiji 130 tonelat dinamita kar je povzročilo v mestu in okolici veliko škodo. Mnogo oseb je bilo ranjenih.

VABILO

na

redni občni zbor

„Hranilnice in posojilnice v Renčah“
registrirane zadruge z omejeno zavezo,
ki bode

v nedeljo dne 1. maja ob 4. pop. na Žnidarčičevi dvorani.

DNEVNI RED:

1. Poročilo o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Predložiti se računski zaključek za l. 1909.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Pomni: Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, tedaj se vrši čez eno uro drug občni zbor na istem mestu in z istim dnevnim redom, ki bo sklepal, ne oziraje se na število navzočih udov.

Naznanilo.

Sl. občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril novo krojaško delavnico na Kernu št. 6, ter izvršujem vsa naročila točno in solidno po najnovejši modi.

Se sl. občinstvu v mestu in na deželi najtopleje priporočam.

Spoštovanjem

FRAN SIMČIČ, krojač.

„Sadjarsko društvo v Tolminu“
ima na razpolago večje število

krepkih jabolčnih drevesc,

katera oddaja po 20 vin. komad.

Člani društva naj poiščejo čimprej pripadajoče jim brezplačna drevesca.

Še nekaj tisoč

visokodebelnatih jablan in češenj najboljših vrste, ter bilf Montieele in Riparie odda takoj po ugodni ceni
Vinarsko in sadjarsko društvo v RIHEMBERKU.

„Kmetško delavska gospodarska zadruga“
v Dobravljah na Goriškem

ima v kletih zadrugh kmetov v Dobravljah, Skriljah, Kamnjah, Brjah, Šmarjah in drugih vasi veliko množino izbornega vipavskega vina. Priporoča se cenj. gostilničarjem in drugim konsumentom. Dobi se od 56 lit. naprej po jako zmernih cenah. Odbor.

Ne kupujte cerkvene oprave

dokler se niste prepričali o kakovosti mašnih plaščev, pluvijalov, dalmatik, zastav, bander, nebes (baldakinov), kovinskih izdelkov in cerkvenega perila pri prvi slowanckí tovarni cerkvene oprave in zastav

Jožef Neškudla, Olomuc.

Pošiljatve na izbero, stroškovni proračuni in ceniki brezplačno. Cene so radi cenih delavnih moči na deželi in radi velike prodaje za 25% nižje, kakor druga konkurenčna podjetja.

Posebne delavnice za cerkveno opravo, za vezenje in za cerkvena umetna dela.

Nimam v založbi tržnega blaga, kakoršno druge tvrdke na vabljev način ponujajo.

JADRANSKA BANKA V TRSTU

Vabilo na subskripcijo.

V smislu pooblaščenja občnega zbora z dne 14. marca 1909 je sklenil upravni svet v seji z dne 20. marca 1910, **povišati delniško glavnico Jadranske banke na K 4,000.000** in izdati

2500 DELNIC PO K 400 T. J. K 1,000.000 NOM.

pod sledečimi pogoji:

a) **Imejitelji starih delnic** imajo pravico prvenstva (opcije) in sicer, so opravičeni, zahtevati na podlagi vsakih 3 starih delnic 1 delnico nove emisije **po kurzu K 420 po delnici.**

b) **Delnice,** katere eventualno vsled neizvršitve opcijske pravice preostanejo, so na razpolago novim subskribentom in tudi imejteljem starih delnic v kolikor bi podpisali večje število delnic, nego jim na podlagi opcije pripada, **po kurzu K 445 po delnici.**

Prijave na nove delnice sprejemajo se do 30. aprila t. l. in sicer je treba plačati za vsako podpisano delnico takoj pri subskripciji **K 100** kot prvi obrok in ob enem kavcijo, ostanek pa po repartitiji delnic, katere izid se vsakemu subskribentu naznani. Ostali znesek, vpoštovaje s. č. položen obrok oz. kavcijo bode treba plačati najkasneje do 31. maja t. l.

Ker nove delnice participirajo že na dobičku za leto 1910, se morajo vplačati 5 od sto tekoče obresti od nom. zneska od 1. januarja t. l. do dana izplačila.

Kurzni dobiček (ažijo) pripade po odbitku stroškov in pristojbin nove emisije rezervnemu zakladu banke.

Prijave za nove delnice sprejemajo se: V Trstu in v Opatiji: pri blagajnah banke, kjer se morajo tudi deponirati stare delnice v svrhu izvršitve opcijske pravice.

Za slučaj, da javna subskripcija prekorači znesek nove emisije, pridržuje si upravni svet pravico repartitije delnic med subskribente.

Pregled razvoja Jadranske banke v Trstu.

Poslovno leto	Gotovina menice in vred. pap.		Dolžniki		Bančno poslopje in inventar		Trans. stavke		Vloge in upniki		Delniška glavnica		Rezervni fondí		Čisti dobiček		Skupni promet		Dividenda
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
1906	2,414.413	—	2,293.401	—	275.393	—	72.569	—	2,813.475	—	1,000.000	—	33.100	—	97.166	—	311,002.571	82	5%
1907	2,555.400	—	4,865.073	—	292.870	—	84.611	—	5,435.456	—	2,000.000	—	107.135	—	160.186	—	457,800.741	06	5%
1908	3,286.385	—	8,956.508	—	289.320	—	155.743	—	9,068.969	—	2,000.000	—	160.500	—	200.340	—	608,206.892	58	6%
1909	3,796.489	—	10,242.898	—	287.502	—	237.432	—	10,671.143	—	3,000.000	—	208.000	—	257.816	—	717,205.923	38	6%

V Trstu, dne 31. marca 1910.

JADRANSKA BANKA.